Elektronicznie podpisany przez:
Danuta Szczepańska; RIO
dnia 28 sierpnia 2025 r.

Uchwała Nr SO.9.4010.94.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 27 sierpnia 2025 roku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Rawicz zobowiązania z tytułu pożyczki.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku, w osobach:

Przewodnicząca: Danuta Szczepańska
Członkowie: Małgorzata Okrent
Marcin Wydmuch

działając na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.), po rozpoznaniu przedłożonego w dniu 29 lipca 2025 roku, przez Burmistrza Gminy Rawicz, wniosku o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki w wysokości 33.631.979,00 zł (wraz z korektą symulacji spłaty pożyczki przekazaną na wezwanie Izby w dniu 22 sierpnia 2025 r.), wyraża

opinię pozytywną z uwagami.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 28 lipca 2025 r. Burmistrz Gminy Rawicz wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Rawicz zobowiązania z tytułu pożyczki w kwocie 33.631.979,00 zł, z przeznaczeniem na spłatę dotychczasowych zobowiązań finansowych gminy (zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Gminy Rawicz Nr XXII/182/25 z dnia 23 lipca 2025 roku). Do tutejszej Izby została doręczona (na wezwanie Izby) korekta symulacji spłaty pożyczki.

Przedłożona symulacja spłaty jak i korekta wartość opiniowanej pożyczki wykazuje w kwocie 33.631.799,00 zł co jest niezgodne z uchwałą Nr XXII/182/25 z dnia 23 lipca 2025 r., w której Rada postanowiła o zaciągnięciu pożyczki w kwocie 33.631.979,00 zł, natomiast wielkość spłaty kredytów i pożyczek oraz w podsumowaniu kolumny w tabeli wykazano w prawidłowej kwocie pożyczki tj. 33.631.979,00 zł.

Analizując zdolność Gminy Rawicz do wywiązania się z zobowiązań już zaciągniętych

oraz planowanej do zaciągnięcia pożyczki, Skład Orzekający ustalił, co następuje.

W uchwale budżetowej na 2025 rok (wg stanu na dzień wydania opinii) zaplanowano dochody budżetu w wysokości 220.486.622,35 zł oraz wydatki budżetu w wysokości 241.029.084,83 zł. Planowany deficyt budżetu wynosi 20.542.462,48 zł i ma zostać sfinansowany przychodami z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi sfinansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach,
- przelewów dokonanych z lokat z lat ubiegłych,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych,

Przychody budżetu zaplanowano w kwocie 57.545.655,48 zł, w tym z tytułu:

- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w kwocie – 18.533.366,67 zł,
- zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 33.631.979,00 zł,
- przelewów dokonanych z lokat z lat ubiegłych (§ 954) w kwocie 4.426.751,00 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 953.558,81 zł.

Natomiast rozchody budżetu ustalono w kwocie – 37.003.193,00 zł, w tym z tytułu:

- spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów § 992 w kwocie 3.371.214,00 zł,
- wcześniejszej spłaty istniejącego długu jednostek samorządu terytorialnego (§ 965) w kwocie 33.631.979,00 zł.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy na lata 2025-2034 (po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr XII/185/25 z dnia 23 lipca 2025 r.) finasowanie deficytu planuje się przychodami z tytułu:

- poz. 4.1 „kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych” w kwocie 33.631.979,00 zł, w tym na pokrycie deficytu w kwocie 1.055.537,00 zł (poz. 4.1.1),
- poz. 4.2. „Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych” w kwocie 953.558,81 zł, w tym na pokrycie deficytu w kwocie 953.558,81 zł (poz. 4.2.1),
- poz. 4.3. „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy” w kwocie 18.533.366,67 zł, w tym na pokrycie deficytu w kwocie 18.533.366,67 zł,
- poz. 4.4 „Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych” w kwocie 4.426.751,00 zł, w tym na pokrycie deficytu w kwocie „0,00 zł”.

Uchwałą Nr XXII/182/25 z dnia 23 lipca 2025 r. Rada Miejska Gminy Rawicz postanowiła o zaciągnięciu pożyczki w kwocie 33.631.979,00 zł, którą w całości planuje przeznaczyć na spłatę dotychczasowych zobowiązań finansowych gminy (§ 1 ust. 1 uchwały).

Przychodami z tej pożyczki planowana jest wcześniejsza spłata istniejącego długu jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 33.631.979,00 zł (rozchody budżetu § 965 „Wcześniejsza spłata istniejącego długu jednostek samorządu terytorialnego").

W Wieloletniej Prognozie Finansowej z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy nowym zobowiązaniem zastosowano wyłączenia z limitu spłaty zobowiązań (poz. 5.1.1.3.1). Zatem przeznaczenie przychodów z ww. pożyczki na pokrycie deficytu jest niezgodne z uchwałą Nr XXII/182/25 z dnia 23 lipca 2025 r., w której Rada Miejska Gminy Rawicz postanowiła w całości przeznaczyć na spłatę dotychczasowych zobowiązań finansowych gminy (§ 1 ust. 1 uchwały).

W uchwale budżetowej na 2025 rok Rada Miejska Gminy Rawicz zadecydowała o finansowaniu deficytu także przychodami z tytułu przelewów dokonanych z lokat z lat ubiegłych, których w Wieloletniej Prognozie Finansowej (załącznik Nr 1) nie przeznacza się na pokrycie deficytu (vide poz. 4.4 „Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych" w kwocie 4.426.751,00 zł, w tym na pokrycie deficytu w kwocie „0,00 zł" (poz. 4.4.1)), co pozostaje w sprzeczności z uchwałą budżetową na 2025 rok oraz z przepisami art. 226 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.).

Postanowieniem § 8 pkt 1a uchwały Nr XXII/184/25 z dnia 23 lipca 2025 r. (w brzmieniu nadanym § 2 pkt 15 uchwały) Rada Miejska Gminy Rawicz upoważniła Burmistrza Gminy do zaciągania zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego do łącznej kwoty 410.000,00 zł.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy na lata 2025-2034 (po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr XII/185/25 z dnia 23 lipca 2025 r.) wykazano w załączniku Nr 1 do WPF w poz. 10.7 „*Wydatki zmniejszające dług*" (*informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych)* w poz. 10.7.2 „*spłata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka"*, limity zobowiązań w latach 2025 do 2028 w nw. kwotach, tj.: w 2025 r. -86.000,00 zł; w 2026 r.- 76.000,00 zł; w 2027 r. -76.000,00 zł; w 2028 r.– 172.000,00 zł.

W uchwale budżetowej Gminy Rawicz na rok 2025 (po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr XXII/184/25 z dnia 23 lipca 2025 r.) nie planuje się wydatków zarówno w § 492 „Spłata zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy", jak i w § 6150 „Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy", pomimo tego że Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy przewiduje w poz. 10.7 „*Wydatki zmniejszające dług*" (*informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych)* w poz. 10.7.2 „*spłata zobowiązań*

zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka”, limity zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego m.in. w roku 2025 w kwocie 86.000,00 zł.

W związku z powyższym, Skład Orzekający wskazuje, że skoro Rada Miejska Gminy upoważniła Burmistrza Gminy do zaciągania zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego do łącznej kwoty 410.000,00 zł i określiła limit zobowiązań z tego tytułu oraz wykazała limity wydatków zmniejszających dług w załączniku Nr 1 do Wieloletniej Prognozy Finansowej w poz. 10.7, w tym m.in. w roku 2025 w kwocie 86.000,00 zł to konsekwencją tej zmiany winno być zaplanowanie w uchwale budżetowej na 2025 rok wydatków w § 492 „Spłata zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy” lub w § 6150 „Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy”, w zależności od tego jakimi wydatkami będzie finansowany dług, wydatkami bieżącymi czy majątkowymi.

Skład Orzekający czyni uwagi w odniesieniu do ww. nieprawidłowości.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu ze względu na ww. nieprawidłowości uchwałami z dnia 27 sierpnia 2025 r. tj.

- uchwałą Nr 16.977.2025 w odniesieniu do uchwały Nr XXII/184/25 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 23 lipca 2025 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2025 wskazało, że ww. uchwała została podjęta z naruszeniem przepisów art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 58).
- uchwałą Nr 16.978.2025 w odniesieniu do uchwały Nr XXII/185/25 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 23 lipca 2025 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2034 rozstrzygnęło o nieistotnym naruszeniu prawa.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku” zadłużenie Gminy z tytułu kredytów i pożyczek wyniosło 35.333.979,00 zł. Uwzględniając planowane do zaciągnięcia w 2025 roku zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 33.631.979,00 zł oraz spłatę już zaciągniętych zobowiązań w kwocie 3.371.214,00 zł i wcześniejszą spłatę istniejącego długu w kwocie 33.631.979,00 planowane zadłużenie na koniec 2025 roku wyniesie 32.286.765,00 zł (w tym kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków – 324.000,00 zł).

Na podstawie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2034, (po zmianach dokonanych Uchwałą Nr XXII/185/25 z dnia 23 lipca 2025 r.) oraz załączonej do

wniosku symulacji spłaty pożyczki (wraz z korektą symulacji spłaty pożyczki), Skład Orzekający ustalił, że relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2025-2034 kształtować się będzie następująco:

Rok	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń * przypadających na dany rok) (w %) [poz.8.1]	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń *, obliczony w oparciu wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) (w %) [poz. 8.3.1]
2025	3,44	14,82
2026	3,08	12,91
2027	2,95	11,88
2028	3,17	10,91
2029	2,50	8,10
2030	2,39	7,28
2031	2,24	6,40
2032	2,80	5,72
2033	0,75	6,85
2034	0,48	7,00

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy na lata 2025-2034 (po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr XXII/185/25 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 23 lipca 2025 r wykazano w załączniku Nr 1 „*Przepływy”* w roku 2025 w poz. 5.1.1–„*łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań*”, w tym: poz. 5.1.1.3 i poz. 5.1.1.3.1 „*kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy”*, z tego: „*środkami nowego zobowiązania*”.

Spłata pożyczki nastąpi w latach 2025-2034, przy czym odsetki będą opłacane od 2025 roku.

W oparciu o zamieszczone dane, Skład Orzekający wyraża opinię, że w latach 2025-2034 spłata zobowiązań Gminy Rawicz z tytułu rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami nie przekroczy relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Oceniając natomiast wpływ opiniowanej pożyczki na realizację zadań publicznych, Skład Orzekający uznał, że jej zaciągnięcie nie zagrozi realizacji zadań publicznych przez Gminę Rawicz w roku 2025 i latach następnych, pod warunkiem osiągnięcia – w poszczególnych latach – prognozowanych w uchwale budżetowej Gminy Rawicz na 2025 rok (po zmianach) oraz w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawicz na lata 2025-2034 (po

zmianach) dochodów, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia zakładanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Danuta Szczepańska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.